

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dožele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Národnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Ostavka francoskega ministerstva.

Naš včerajšnji telegram z Dunaja zagotavlja, da je odstop francoskega ministerstva Ferryjevega veliko pozornost v političnih krogih vzbudil. Nij čuda. Kajti gotovo je nevesel dokaz, kako nestalne so reči na Francoskem, če precej v prvi seji parlamenta pade vlada, ki je bila mej praznovanjem parlamenta vzeta iz večine njegove in katera vlada zdaj stopa pred zbor in pravi: jaz sem to storila, kar si sklenil. In potem malostni uzrok odstopa! Pa da obrazložimo:

Vtorek se je sešla francoska zbornica. Takoj ob početku se je dalo ministerstvo izjaviti, da je ravnalo po zborničnih sklepih. Zakoni o duhovenskih bratovščinah da niso slučajni, tudi ne nasilni, nego modri in potrebni. Oni so porok za društvo in državne pravice, katerih ne sme vlada pustiti, da bi se oslabile. Ti zakoni so temeljni, ne dotikajoči se niti dogme niti vesti. Kdor jih zatajuje, zatajuje državo. A nekaj teh duhovenskih bratovščin je iz političnih strastij organizovalo upor zoper te zakone. Razpustilo se je 261 duhovenskih moških bratovščin; ženskih vlada ne bode razpuščala. Ministerska izjava nada. Ljuje, da se bodo zbornici predložila vsa pisma glede najzadnjih dogodkov na vzhodu — priporočila naučne zakone dovršiti ter zakone o zborovanju in tiskovne zakone. Vlada bode stare zakone toliko časa rabila, da bode zbornica nove sklenila. Zbornica pa splošnega svobodnega zborovanjskega zakona ne more zdaj skleniti, ker vlada ob klicu k domačej vojni ne more biti brez orožja.

Pri odločevanju dnevnega reda za prihodnjo

sejo zbornice je potem zahteval Ferry, da se imajo obravnavati naučni zakoni pred zakoni o reformi magistratur in tiskovnega zakona. To njegovo zahtevanje je zbornica pri glasovanju odbila z 200 zoper 106 glasov, ter je zbornica odločila, da bode najprej obravnavala reforme sodišč in tiskovnega zakona, potlej še le naukove postavbe. Zoper vlado so glasovali vsi radikali. Zbornična seja je bila potem še jako viharna in surova. Bonapartist Baudry d'Asson je imenoval zdanjo francosko vlado pobalinsko, on je dejal, da upa, da je zdaj republika v zadnjih izdihljajih ali na umiranju. Baudry d'Asson je bil vsled tega začasno iz zbornice izključen, a vsled splošnega nemira je Gambetta sejo moral skleniti. Celo ministerstvo je dalo potem svojo ostavko ali demisijo samo zaradi tega, ker je bil Ferryjev dnevni red zavržen. Odličnejši republikanski listi sicer upajo, da ostane ministerstvo še na svojem mestu, radikalni časopisi pa hočejo ali novo vlado ali pa razpuščenje zbornice.

Nezaupnica Ferryju je tudi nekaka nezaupnica Gambetti. Kajti ta ga je na mesto zmernejšega Freycineta poklical na ministerski stol. In še saro en dan prej, 8. nov., je sprejel Gambetta dopisnika velicega dunajskega lista in mu prorokoval, da bode vse gladko izteklo, da bode večina ministerstva podpirala, ker je ono izvršilo nje voljo. Kakor dogodki kažejo, Gambetta sam ne pozna svojih ljudij. Torej tudi nij tak samodržec in tako silno vse-mogočen, kakor baron Hübnér in drugi mislijo, ki nam prorokujejo, da Francozi, kadar se njemu zljubi, poleté v krvavi boj zoper evropski monarhizem. Kakor je videti so Fran-

cozje svojeglavi, in si ne dajo od Gambettove vlade niti tega malega diktirati, kaj se ima prej, kaj kasneje na dnevni red postaviti, nikar pa, da bi se dali za pustolovna velika dela zlorabljeni.

Prihodnjo pomlad bodo na Francoskem nove volitve. Od teh bode odvisno, ali bode zbornica ostala tako nestanovitna in slabo organizirana, ter nedisciplinirana, kakor je zdaj, ki vedno vlade meče in menja, ali pa se bode konsolidirala uže na jedno ali drugo stran: na konservativnejšo in mirnejšo, kar bi bilo želeto, ali pa na radikalnejšo. To poslednje bi res morda po Thiersovem prorokovanju moglo prouzročiti, da je ne bode več, republike. Žalostno bi pač bilo, ko bi najnaprednejši narod evropskega kontinenta zdaj čez skoro sto let po svoji prvi republiki spet v drugič dokazal, da nij sposoben sam vladati se.

Potres v Zagrebu.

Cesar je brzojavno poročil do bana hrvatskega svojo žalost nad silno nesrečo, ki je zadela njegovo mesto Zagreb vsled potresa ter je iz svojega daroval unesrečenim Zagrebčanom 10.000 gold.

Prebivalstvo Zagrebško je bilo vtorek ves dan silno preplašeno. Zvečer pa so se napolnile kavarne in gostilne v nepoškodovanih hišah: cele rodbine z otroci vred so sedele vso noč okolo miz, namesto plina razvetljali so sobe sveče; drugi so prenočili v kočijah na prostem. A tudi po hišah, ki niso bile oškodovane, ljudje niso vso noč oči zatisnili boječji se, da se morda potres ponovi.

Sredo pa je bilo po Zagrebu vse polno ljudij, ki zdaj nemajo nikjer stanovanja. Štir-

Listek.

Grkinja.

(Poslovenil K. O. S.)

(Konec.)

Mej tem je začel turški pevec svoje pesni prepevati, v katerih je v svoji ognjeni gorečnosti povzdigoval lepoto sultanovih žena do nebes; rabil je najveličastnejše prilike, najčudnejše dokaze, imenoval jih je bele golobice, zvezde polne vzvišene svetlobe, navedel je safirove oči, koraldaste ustnice, slonokoščene zobe, lase, na koje bi zamoglo biti oglje ljubosumno, z eno besedo, vse tiste laskave izraze, katere so podedovali arabski pesniki od svojih prednikov. Potem začne hvaliti sultana z izrazi, katere more najti le prilizovanje. Solnce in druge zvezde bi se morale skriti pred njegovim bleskom, njegova moč in velikost bi premagala široki nebes in veličanstvo morja bi ne bilo toliko, kot njegovo. Cela pesen se je kon-

čala tako, da stojé nebo in zemlja, serajl in raj v enakej vrsti. Nemogče mi je naštetiti tukaj vse neumne besede, katerih se je poslužil. Vendar bogati, milodoneči jezik in rahle lepoglasne besede so odlikovali petje, tako, da je bilo kljub pomanjkanju duhovitosti poslušati vendar prijetno.

Ko pride vrsta na tujega pevca, postane njegov obraz osornejši, njegove oči, katere povzdigne kvišku, poživi navdušen ogenj, potegne z roko po svojih temnih laseh in začne naslednjo pesen:

„Kaj delaš tu v sredi te bliščobe, tega veselja, morejsko dete, grška hči? Zakaj si zapustila svojo domovino s svojimi bogatimi ravninami, sinjim morjem in vedrim nebom? Zakaj svojega brata, ki te je za mrtvo imel, ker nij pričakoval, da te bo dobil kedaj onečasteno?“

„Ali ne čuješ glas kristijanov, ki segajo po orožji zoper svoje zatiralce, da bi bojevali za lastno svobodo? Ali ne veš da se je Grška

vzdignila na boj pripravljena, in da kliče pod svojo sveto zastavo vse svoje otroke?“

„In vendar, grška hči, ti še prebivaš v sredi sladnega veselja, pozabljaš svojo domovino in svojega Boga, dokler te Grk v nevarnosti za svoje življenje ne spomni tvoje dolžnosti!“

Komaj se more misliti, kak vtis je to petje naredilo v haremu, misli si, kako naenkrat je prišel glas vstaje v krog teh nedolžnih mirno tja v en dan živčih žensk, izrazi boja in maščevanja v zavetje miru in razkošja. Oči vseh obrnejo se polne strahu na obličje sultanovo, kateri je nepremakljivo sedel in le z roko dal neznamen migljaj svojim mutcem. Ti stopijo bliže, primejo drznega pevca in kmalu se zapro haremska vrata za obsojenim.

Le prekmalu zve nesrečna Enneh osodo svojega brata! Nepopisljiva bridkost prešine njeno notranje; serajl jej postane zoper in v-e njene misli so obrnene na beg in maščevanje. Ubežati hoče iz serajla, poiskati Grke,

najst komisij ogleduje oškodovana poslopja, vendar niso mogle vseh v enem dnevi ogledati, ker nij je skoraj hiše, ki bi bila neoškodovana. Kar je hudo oškodovanih hiš so vse izpraznene. V noči od vtorka na sredo niso smeli po hišah svetiti s plinom, ker se je bilo bati, da so plinove cevi kje popokale vsled potresa in bi se zgodila še kaka nova nesreča.

Koliko je ranjenih, ne ve se tudi zdaj še, a mnogo jih je takih, ki ne bodo več ozdraveli. Podžupnijskega litografa Stanica je ubil zrušen dimnik ravno ko je bežal iz hiše s svojim otrokom. Potres se je ponavljal v Zagrebu potem še trikrat a brez slabih posledic. Ob prvem silnem potresu so pričeli po vseh cerkvah zvonovi sami od sebe zvoniti.

Narodni muzej zoologiški je silno poškodovan in nekatere zbirke so popolnem uničene; na pol uničen je tudi kemiški laboratorij, kateri se boše komaj v enem letu mogel za predavanje urediti.

Škode je silno. Okolo 3000 hiš je poškodovanih in vsaka ima škodo okolo 500 gl. Cerkve same imajo škode za pol milijona. Delavcev je malo in cena materijalu za zidanje je nerazmerno poskočila. Krovne opeke n. pr. velja jedna tisoč 30 gl. Toliko škode, kakor je potres prouzročil na poslopih, pa imajo Zagrebčanje tudi na pohištvu, kajti zdrobilo se jim je vse, porcelan, steklo, ogledala, slike itd.

Tudi okolico Zagrebško je potres silno razdejal. Vsa večja zidana poslopja so na pol porušena. Gotiška cerkev v Remetah in stara cerkev v Čučerju je toliko oškodovana da se je morala zapreti, isto tako še več drugih cerkev. Sv. Ivan je močno poškodovan. Stari grad grofa Draškovića je v vseh delih razpokan. Grad sv. Helena g. Mikšića nij več za stanovanje a stolpi so se sesedli. Blaznica v Stenjevcu in ženska kaznilnica pri Zagrebu sta močno poškodovani. Tudi drugod po Hrvatskem je potres učinil mnogo škode, razkrival strehe in podiral dimnike, tako v Vrabčah, v Brckovljanu, v Karlovcu, Sisku, Martinskeji vasi, Križevcih itd. Vendar najhuje je bilo v Zagrebu.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. novembra.

Pri dopolnilni volitvi kandidata za državni zbor v bukovinskih mestih Sučava, Radavec, Seret je bil 9. t. m. voljen vladni ali **avtonomistiški** kandidat, okrajni sodnik v Su-

čavi, Kornelij Kosović. Dobil je 744 glasov, Offenheim in Miskolezy, ki sta tudi kandidirala, sta ostala v manjšini.

Dunajska oficijozna „Montags-Revue“ konstatira v svojem zadnjem članku, da so zadnjih dvajset let češki Nemci vse druge Nemce v Avstriji zatirali ker so le oni vladali nad vsemi.

Vnanje države.

Ulcinjsko vprašanje se vleče na dolgo kakor morska kača. Turčija vidi, da se od „Evrope“ nema ničesa bati, zato je pričela zopet svojo perfidno igranje: „albanska liga“ je postala zopet važen faktor — vsled turških novcev in tudi — Derviš paša te albanske lige ne more ukrotiti. Črnogorci sumijo, da je Derviš paša odposlan mej Albanci ščuvat.

Novi **srbski** vnanji minister je poslal 6. t. m. vsem srbskim diplomatskim zastopnikom po drugih državah okrožnico, ki izražajo njegov program. Mijatović pravi, da se morajo na Srbskem uvesti reforme, da se mora Srbija v pravem duhu ustave vladati, reforme da imajo zadevati tudi trgovino, da se bode ta razvila; zato pa da mora Srbija v prijateljstvu živeti s sosednjimi državami, a mora Srbija pravice drugih držav spoštovati in svoje dolžnosti izvršiti. —

Dne 8. t. m. se je v Tourcoingu na **Francosem** raznesel glas, da bodo maristi izgnani. Vsled tega se je zbralo pred tamošnjim samostanom okolo 5000 ljudi in prišlo je mej pristaši vladnih naredb in prebivalstvom, ki ne mara za znane marceve dekrete, do krvavega boja. Okolo 60 oseb je bilo ranjenih, mej temi več nevarno.

V **Londonu** je bil vtorek banket na čast novega lord-majorja. Na tem banketu je dejal Gladstone, da mu irska zadeva dela največ skrbi. Od parlamenta bode zahteval večje oblasti, če bode treba, da se bode na Irskem red vzdržal. Glede vzhodnega vprašanja je dejal Gladstone, da hoče angleška vlada samo to, da evropski koncert izvrši sklepe berlinskega dogovora, sama pa da ne želi nobene posebne akcije, ne želi ločiti se od evropskega koncerta, ter ne dvomi popolnem, da bi evropski koncert ničesa ne dosegel. Sultan da je brzojavil, da bode denes ali jutri Ulcinj izročil Črnogorcem. Glede Afganistana je dejal Gladstone, da more tam Anglija zagotoviti neodvisnost prebivalstva in biti z njim v prijateljstvu. Doslej se to še nij doseglo, a bode se doseglo. V Afganistanu je uže 30.000 angleških vojakov menj. — Vse angleške novine, konservativne in liberalne, so močno zadovoljne z Gladstonovo izjavo, češ, da je pomiriteljna.

V **južnej Afriki** se je boj zoper Angleže pričel. Poroča se namreč iz Capstadta, da je polkovnik Clarke prisvojil si Moletsanovo gorsko tvrđnjo, mej tem pa je njegove vojake od strani napadlo 5000 Afrikancev ter se je Clarke moral odmakniti nazaj

Neka temna noč zdi se jej slednjič pravna za izpeljavo njenega namena. S pomočjo svojih z zlatom pretkanih rut, katere skupaj zveže, spusti se po zidu harema na tla, splazi se tiho in počasno mej spečimi vrtarji, vidi brez trepeta, kako se orožje vojakov bliska v nočnej tmimi in pride na zadnje do tretjega obzidja blizo veličastnega kioska, katerega je sezidal, če se ne motim, Selim III. Enneh išče povsod, pa zastonj, kacega izhoda. Zid preplezati je bilo nemogoče; tudi se nij moglo misliti straže prekaniti in skozi vrata priti; dneva čakati bi bilo za njo enako pogubno; slednjič stori obupen sklep. Bil je namreč skozi zid vodotoč napeljan, ki je segal do Bospora in po katerem se je otekala iz serajla voda. Enneh se splazi po tem vodotoku in kmalu je bilo tudi tretje obzidje za njenim hrbtom.

Čeravno za sedaj prosta, vendar nij bila še dolgo brez nevarnostij, ker je morala prej priti na nasprotni breg Bospora; v slab čoln

ter zgubil precej vojakov. Vsi domači rodovi so se uprli zoper Angleže.

Dopisi.

Z Gore 10. nov. [Izv. dop.] (Prev. d. rek.) Zadnji list „Slovenca“ je nepoklicano storil napad in izrekel „trdo obsodbo“ nad „lastnimi brati“ nad 105-imi slovenskimi duhovniki, ki smo naročeni na „Narod“. Težko je molčati k takej provokaciji, vendar se prosi „Slov. Narod“, da naj molči, ker trezni možje to stvar sami razsodijo, in ker tudi izmej onih 1500 „nenaročnikov“, ondi omenjena „večina“, dobro ve, iz kakšne glave da pride „obsodba“. Le to: Aleševčevih vislic se mi ne bojimo! Marveč dokler bosta „Narod“ in „Slovenec“ taka, kakor sta zadnji čas, bomo z veliko boljšo vestjo čitali in čitati dopuščali „Narod“ kot pa „Slovenca“. Mnogi, ki so pazno brali oba lista zadnjih 5 let, so se prepričali, da bi bilo „s strogi določili katoliške Cerkve“ prej groziti pohujšljivemu „Slovencu“, kot „Narodu“. Zato mi zaupamo „Narodu“, dokler bo pisal tako pošteno, kakor zdaj piše. Za svoj stanovski organ pa mi ne smatramo ne „Naroda“ ne „Slovenca“, ker od takega kaj več pričakujemo, za to pa nemamo pri prvem nič besede in tudi za sedanje obnašanje ne garancije, družega nas je — sram. Naše stališče je mirno in pravno delovanje za dušni in duševni napredek milega nam slovenskega naroda; iz „Slovenca“ se pa očitno vidi, da v miru — umira, v prepiru — oživi. Ker imamo tedaj še nekaj duhovenske dostojnosti, nas je sram takega organa. — Zadnji čas je pa, da se neznosna začeva poravna.

105.

Iz Maribora 8. novembra. [Izv. dop.] Vladni in drugi časniki so nam prinesli novico, da je Nj. cesarsko veličanstvo župnika v Lembahu g. Lovro Herga za kanonika pri Labudskem stolnem kapitelnu v Mariboru imenovalo. To imenovanje je tukajšnje narodne kroge vse obveselilo. Gospod Herg je izvrsten mož, tako kot dušni pastir in izgleden duhovnik, kakor tudi kot odličen slovensk narodnjak, ki je pri vsakej priliki svoje rodoljubje pokazal.

Iz dobrega vira vemo, da je bil od škofijstva postavljen v terni znani g. Schuscha prvi, a gospod Herg še le drugi. Da je kljubu temu imenovan bil, je tudi znamenje, da včasih vendar gre zasluga nad protekcijo.

stopivši, pride na zadnje na drugo stran. Ves dan je bila potem v Galatskih gozdih, da bi je ne pekli solnčni žarki, in ko se večer približa, bila je tako srečna, da dobi nekega karavanskega vodnika, ki jo je posadil na velblod in pridružil svojemu krdelu. Vendar ženska, ki je všla iz serajla, potovati ne more tako očitno, zato zapusti tudi Enneh uže pri prvem mestu, h kateremu je prišla, svoje sopotnike, ker se je bala, da bi je ne spoznali. Vendar na širokem pustem polji, ki se razteguje mej Carigradom in Drenopoljem, morala je prestat brezštevilno muk in gotovo je bilo za slabo žensko, ki je dozdej živela v serajlu brez dela, teško, da je bila tako sama na širokih ravninah Tracije. Namesto po mehkih šarenicah je morala sedaj hoditi po osatu in trnu, namesto hladu citronovih drevoredov prepekali so jo tukaj solnčni žarki, pred katerimi je nij branila nobena senca in katere tudi nij ohladil dež; tukaj nij dobivala hladilnih pijsč, ne prijetnih sladčic, le mlačna, na pol gnjila

Iz Gradca 10. novembra. [Izv. dop.] Zopet nam je vzela smrt mlado življenje. Pokopali smo včeraj pravoslovca Fr. Lubeya, jednoletnega prostovoljca, ki mu nij bilo dano, v zemlji bratovske najti pokoja. Ranjki, rojen je bil Mariborčan, obiskoval je gimnazijo nekoliko v Ljubljani, deloma v Trstu; poln lepih nadej prišel je na vseučilišče, a smrt mu je zabranila daljno delovanje. — Na pokopališču ločili so se tovariši od njega, vseučiliščniki in vojaci, ko ga je grob zagrnil na vedno. D.

Iz Idrije 9. nov. [Izv. dopis.] V zadnjem dopisu sem obljubil o važnosti in potrebi nove ceste iz Spodnje Idrije do Cerknega in Tolmina obširneje pisati; a nekoliko je uže zapopadek tega uradna „Laib. Ztg.“ prinesla, ter je bilo tudi v „Slovenskem Narodu“ št. 245 priobčeno; zatorej opomnim jaz še samo naslednje: Kdor pozna svet mej Spodnjo Idrijo in Želinom, in vé, koliko davka morajo plačevati ubogi Tolminci, ki imajo svoja posestva večinoma po hribih; kdor vé, da njih pridelk, ako ga hočejo prodati, morajo na hrbtu v koših znositi v Idrijo, ali pa ga drugim prekupcem pod vsako ceno dati, ta se bode gotovo začudil, da še denes nij skozi to lepo in silno romantično dolino, kjer se Idrijca tako lepo vije, vožne ceste. Koliko bolje bilo bi potem za delavne in talentirane Tolmince, ko bi enkrat uže cesto imeli, da bi svoj pridelek, posebno sadje, katerega to pridno ljudstvo veliko pridelava, lahko na vozove naložili in ga peljali v prodaj, kamor bi jim bilo drago; a tudi drugi večji kupci bi raje do njih hodili, in koliko ceneje bi se potem tudi tukaj sadje dobivalo.

Da se od naše strani ta cesta še nij pričela delati, za to gre največja hvala znanemu gosp. Onderki, kateri je prvi cenil to delo menda 75.000 gld., — in dné 30. avgusta t. l. se je po licitaciji oddala za 14.216 gld. Kako košen razložek je to! Leta 1877 bil je vojvoda Würtemberg z nekim vojaškim oddelkom tukaj; prilično je omenil tudi te ceste, in se nij mogel začuditi zgoraj omenjenej visoko stavljeni Onderkovej ceni. Rekel je, da s 15.000 gld. si jo upa narediti, in glejte, kako jo je dobro zadel! Rekel je tudi, da je ta cesta v vojaškem oziru silno potrebna, in da bode on z vso močjo delal na to, da se kmalu izgotovi, a žalibog moral je uže drugo leto iti iz Trsta v Bosno.

Ravno to leto spomladi bil je prejšnji župan g. Val. Treven sam pri deželnem pred-

voda je bila njena jedina pijača. K vsemu temu pride še trud, ko je morala celi dan in celo noč le naprej iti, mej tem, ko se je široki obzor razprostiral pred njenimi očmi brez konca in kraja in pod njenima nogama pripekalo vroč pesek. Vendar srce mladej deklici ne upade.

Večkrat je bila primorana, da pot svojega cilja nij zgrešila, slediti od daleč posameznim turškim četam, ki so šle na bojišče; večkrat so jo zopet srečale trope divjih šakalov, kateri so jo vznemirjali; za požirek vode dala je večkrat kakemu velblodovemu poganjaču drag demant in polovico svojega življenja bi darovala za eno samo mirno in brezskrbno spanje, kakor ga je vžila tolikokrat v haremu.

Na zadnje vendar popusti puščavo za sabo, zrak je postal čistejši, solnce menj pekoče, zemlja je bila pokrita z zelenjem in studenci so jej dali hladno pijačo. Kmalu spozna njeno oko gore v Moreji, ljubo Tesalijo in svoje brate Grke! Sedaj se probudi k novemu življenju, k

sedniku g. Widmanu, s prošnjo, naj bi slavna vlada delala na to, da bi se omenjena cesta pričela delati, ter mu je tudi pismeno izraženo potrebo in važnost te ceste izročil, ker je bilo tukajšnje ljudstvo tačas vsled znanega preganjanja ob vsak zaslužek. Ali g. Widman, „meso od mesa“, mu odločno in osorno reče: „die Regierung baut keine Strassen!“ Dasi ravno mu je g. župan povedal, da on to dobro vé, ter da je prošnja njegova le ta, da bi vlada malo prigunjala k izvršitvi, a žalibog bilo je tudi vse to brez zaželenega uspeha.

Tudi letošnjo spomlad bralo se je v častnikih, da vojaško ministerstvo želi vojaško ali državno cesto tukaj čez imeti, (kar je ob času Würtemberg želel). Bralo se je nadalje, da so uže inženirji deloma kantonsko cesto iz Loke skozi Poljane na Cerkno, Želin, Tolmin in Gorico ogledovali. A kdor taisti svet pozna ter vé daljavo, ta gotovo ne bode svetoval cesto delati tam, za deželo kakor tudi za državo bilo bi bolje in koristneje, ako bi se ta cesta naredila iz Kalcev pri Logatcu, čez Idrijo, Želin, Tolmin do Gorice. Ta proga je skoraj brez vseh klancev, lepa in ravna pot, in slednjič, kar je še najvažnejše, več kot tretji del krajša od one čez Poljane. Tudi vojaki bili bi na tej cesti z vsem bolj oskrbljeni, ker je več in večjih vasij, in sploh bolj obljuden svet.

Zato nas je jako veselilo zvedeti, da si sam g. deželni predsednik Winkler hoče ogledati to cesto, ker važnost njena nij samo za naše mesto neizmerna, ampak za celo deželo in gotovo največja pa za državo.

Iz Kostanjevica na Dolenjskem 9. nov. [Izv. dop.] V noči mej petkom in soboto nas je bila tudi voda s svojim obiskovanjem iznenadila. Tukaj nij sicer nič novega, če Krka iztopi, ali tako nenadno in tako hitro, kakor je bila zdaj prišla, se le malokdaj zgodi. Stala je po mestu v soboto in nedeljo, še le v ponedeljek se je vtekla.

Kakor po Kostanjevici tako je bila Krka razlila se tudi na široko po polji, ter je uničevala ozimino. Marsikateri kmetovalec zdihuje po izgubljenem žitu, ki ga je posejal, ker treba bo težko če ne zopet sejati. Sploh pa se tu ljudje poprašujejo, kedaj bode prišel taisti čas, da se bode Krka regulirala, da bode enkrat konec vednej povodnji, in vsakoletnemu pokončavanju sicer rodovitega polja po povodnjah. Našim častitim gospodom poslancem bi bili prebivalci ob Krki gotovo jako hvaležni, ko bi zopet enkrat pri priliki

novej moči, zdi se jej, da se njeno trpljenje h koncu bliža in kmalu upa odpočiti v rokah svojih bratov.

Vendar drugače je sklenila osoda. Grki, na katere se je Enneh obrnila, nijso jo imeli v svojem verskem fanatizmu za junaško ženo, ampak le za odpadlo kristijanko, in so menili, da ona more njih svetej reči le škodovati. Zato sklenejo, kakor hitro mogoče se je znebiti, da bi se ne maščevala nad njimi nebeška roka. Enneh je bila prodana in takrat prodana od svojih lastnih bratov, in kmalu dospejo kupci ž njo zopet v Carigrad.

Nekega lepega večera peljejo mutci haremovi neko še zmirom lepo, slabotno in za smrt blede ženo na pobrezje Bospora, molčé in mrzlo pokažejo jej pripravljeno vrečo, ki so jo imeli pri sebi in jej ukažejo vanjo stopiti, potem zvežejo vrečo nad Ennehino glavo in vržejo obsojeno ženo v morje, čegar valovi skrivnostno pokrijejo svoj plen.

potegnili se za to, da se uravna ali Krkina stara struga, ali pa, kar bi bilo najbolje, da bi se od Koprivnika naprej, skozi Krakovski gozd naredila nova stranska struga, ki bi ob povodnji sprejemala preobilno vodo, ter jo odvajala naravnost v Savo. Ko bi se to kedaj zgodilo, ne bi bilo zboljšano le sedanje polje, ampak tudi zdaj močvirna Krakova bi se osušila in marsikaki kos zemlje bi se spremenil v rodovitno polje, koder zdaj še žabe regljajo.

Vinski pridelek je bil letos silno slab, vsaj kar se tiče množine, pa tudi po dobroti vino nij lanskemu enako. Zato bodo pa imeli nove sorte „lišček“, ki ne zobljejo osatovega semena, ker nijso naše domače ptice, obilno hrane pri revnih kmetih.

Domače stvari.

— (Sv. Martina solnce.) Včeraj na sv. Martina dan imeli smo v Ljubljani jako lepo solnčno vreme. A stari narodni vremenski preroki pravijo: „Če na sv. Martina dan solnce sije, čez tri dni zemljo sneg pokrije.“ — V kratkem bomo videli, če jim je kaj verjeti.

— (O potresu) se nam dalje piše iz Unca, z Iga, Žuženberka, Idrije, Vrhnike; po teh krajih ga je bilo čutiti toliko kot pri nas.

— (Iz Šent-Jarnej na Dolenjskem) se nam piše o potresu 9. nov.: Slišalo se je votlo bobnenje pod zemljo, ter tuljenje, bučanje in cviljenje po zraku, ko da se bliža hud orkan; ob jednem pa jela se je tresti, zibati in majati zemlja, in kakih 30 sekund zdelo se je, ko da se vse na okrog vrti. V farnej cerkvi šibil se je tlak, ko da je elastičen, ravno tako stene in obok, da so okna sklepetala ter svetilnica in lustru se majali sem ter tja. Zdelo se je, da ima cerkev vsak hip skupaj pasti, in ko je še velik kos ometanega podstrešja z velikim ropotom in polomom pal na kupreno streho nad stranskimi vrati, zbežali so ljudje vsi plahi in prestrašeni iz cerkve na prosto. — Pri nekej podružnici bilo je gibanje tako silno, da so zvonovi v turnu jeli klenkati.

— („Tehnično društvo“) V nedeljo 7. t. m. zbralo se je v ljubljanskem realnem poslopju jako mnogo na kranjskem živčnih tehnikov v ta namen, da osnujejo „tehnično društvo za Kranjsko“. Jednoglasno se je sklenilo tako društvo osnovati, potem se je določil načrt društvenih pravil, a dosedanjemu osnovalnemu odboru se je naložilo, da naj pravila končno uredi ter slavnej dež. vladi v potrjenje predloži. Kedar bodo pravila potrjena sklical se bode občni zbor, da izvoli stalni odbor ter odobri proračun itd. Pričakuje se, da bode društvo vsaj uže s 1. januarjem leta 1881. moglo pričeti svoje delovanje.

— (V Véličih Pécah), v Litijskem političnem okraju, bil je voljen Anton Petán za župana, France Pušlar in Josip Rus pa za svetovalca.

— (Iz Polhovega Gradca) se nam dné 11. novembra piše: Pri občinski volitvi dné 6. novembra v Črnem Vrhu nad Polhovim Gradcem je bil izvoljen jednoglasno zopet prejšnji župan Janez Peternel s Črnega Vrha, kateri uže nad 20 let ta posel v najlepšem redu oskrbuje. Svetovalci so pa: Janez Košir s Črnega Vrha in Lovrenec Ravnikar iz Sela.

— (V Cerkljah) pri Kranji je ministerstvo naredilo od 1. t. m. novo žandarmerijsko postajo.

(12. lista) se nam piše 10. nov.: Časopis, ki ima ime „Slovenec“, so denes javno zažgali gostje kavarne Bot' ter izrekli kavarnarju, da bi izostali, ako bi še nadalje držal list, kateri spet draži narod s tem, da se neka oseba Alešovec za duhovščino skriva, ter hujška na „Slovenski Narod“ in narodnjake, katere ves naš narod v čislil ima.

— (Slovensko literarno društvo na Dunaji) ima v petek 12. nov. o polu osmih zvečer v Kaisers Restavration zur heil. Dreifaltigkeit III. Ungargasse, 27. izredni občni zbor. Dnevni red: 1. Berilo poročila o poslednjem občnem zboru. 2. „O slovanskih runah“ bere g. Ant. Terstenjak. 3. Poročilo predsednikovo. 4. Volitev odbora. 5. Predlogi. — Čestite društvenike in goste vabi uljudno na zborovanje odbor.

— (Z Dunaja) se nam piše, da so kot novi odborniki izbrani v društvu „Sloveniji“ 6. t. m. sledeči gg.: predsednik: E. Volčič, stud. jur., podpredsednik: D. Majaron, stud. jur., tajnik: I. Babnik, stud. jur., njegov namestnik: V. Oblak, st. agron., blagajnik: I. Gregorčič, stud. jur., njegov namestnik: G. Gregorin, stud. jur., knjižničar: St. Madon, stud. jur.

— (Umor.) Iz Prestranka na Notranjskem se nam piše: Onadva zločinca, ki sta te dni ubila ubožnega piskrovezca tam blizu Juršičev, v Zagorskem okraji, uže imajo zaprta. Mlada fantalina sta to, jeden štirinajstih, drugi osemnajstih let, rodod Rezijana. Tu po Pivki sta dobro znana oba, kajti pohajala sta po vaséh, popravljala dežebrane in okna, ter vezala piskre. V nekej krčmi sta preje pila in kvartala z umorjenim, ki ju je bil „osušil“ pri tej priliki. Videvša, da ima nekaj gotovine pri sebi, oddaljila sta se potem, ter počakala ga na cesti. Tu sta ga baje napala od zadaj — od spredaj ne bi bilo lahko, ker umorjeni bil je korenjak, toda malo gluhi — potolkla ga, a še živega zavlekla v stran; tam sta mu z vlastnim mu eden ali 2 kilo težkim nakovalom, katero je pobiti nosil na palici, ter vpo-trebljal je pri svojem poslu — slično nekakemu fokošu — zadala 18 ran, katerih vsaka je po izreku zdravnikov absolutno smrtna. Pri mrtvecu našlo se je še 3 krajcarje denarja. Mlada ubojici tajita še svoj zločin.

— (Krava ukradena) je bila 17. okt. po noči kmetu Matiju Erkarju iz Čermošnjic

v okraji Novomeškem. Breja je bila v tretjem meseci, vredna 60 glđ. — V Tacnu, v ljubljanskej okolici pa je bil 23. m. m. kozel ukraden iz hleva Janeza Tomšiča.

Dunajska borza 11. novembra

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	72 glđ.	40	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	25	„
Zlata rente	87	10	„
1860 drž. posojilo	131	—	„
Akcije narodne banke	819	—	„
Kreditne akcije	282	90	„
London	117	30	„
Srebro	—	—	„
Napol.	9	36	„
C. kr. cekini	5	61	„
Državne marke	57	90	„

V hotelu „Stadt Wien“

od denes

Plzensko pivo

in vsak petek (573—1)

morske ribe.

Prodajalci jajc

prosijo se, naj naznanijo svoje **adrese**, da bi sklepal z njimi kupčijo.

Rudolf Kirbisich,

sladničar,

v Ljubljani na kongresnem trgu.

(563—4)

Komí

(izučen) z dežele, marljiv in soliden, sprejme se v službo v nekej velikej prodajalnici z mešanim blagom, ležečej na deželi na **Kranjskem** ob železnici. Poudbe sprejema opravništvo tega lista. (570—2)

Gostilnarjem!

Lepa in frišna

čeva

na debelo in drobno prodajajo se prav po ceni

pri Kožarji

v Krakovem št. 8.

Tu se kupujejo tudi **zajčje kože** in od druge divjačine. (519—9)

F. Hlavka.

Tujci.

11. novembra:

Evropa: Fuchs iz Kamnika. — Eekstein iz Dunaja.

Pri Slonu: Schiler, Hirschfeld iz Dunaja. — Kaminsky iz Pešte. — Preis iz G. adca.

Pr. Mallet: Pupis iz Logateca. — Bichler, Gleixner iz Dunaja. — Katz iz Gradca. — Christ iz Ljubljane. — Kern iz Dunaja.

Pri avstrijskem cesarji: Verazhino, Nagele iz Kapela. — G. rberding iz Št. Jur'a.

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodeci

in nepresežno zoper **ne-slast do jedi, slabi želodec, smrdečo sapo, napihnenje, kisló podiranje, ščipanje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli** (če izvira bolečina iz želodca), **zoper kró v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali pijačo, črve, zoper bolezni na vranici, jetrah in zoper zlato žilo.**

Glavna zaloga:

Lekar **C. Brady**, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane **35 kr.**

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajskej cesti; lekarna Josip Svoboda, na Preširnovem trgu; lekarna Julij pl. Trnkóczy, na mestnem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Mich. Guglielmo.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: **Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenico vtisnene besede: Echte Maria-zeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apo-theker, sklenica mora biti zapečatená z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnijsko spravljenó varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem.** Izdelki podobnega ali istega imena, ki némajo teh znakov istinitosti, naj se zavrzójo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučaji takoj naznajo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (362—15)

Ustanovljeno 1858.

Na dunajskej svetovnej razstavi l. 1873. odlikovano z medaljo za napredek in v Lincu sè srebrno medaljo l. 1875.

Kraj za naročevanje vezenine od zlata in cerkvenih paramentov.

Prečastitej duhovščini!

Štefan Berlyak,

meščan, izdelovalec cerkvenih paramentov,

priporoča se za izdelovanje vseh vrst cerkvenih del, kasul, pluvialov, baldahinov, mrtvaških prtov, oblačil za cerkvenike in ministrante, cerkvenega perila, kakor tudi duhovenske obleke, abeeskih sukenj, reverend, kosmečkov itd.

Karolina Berlyak

priporoča se za vezenje od zlata in svile:

Kasule, baldahine, mrtvaške prte, štóle, bandera, zastave za pevška in veteranska društva.

Ornati se rado sprejemajo za apliciranje.

Opazka: Vezenine, za katere se daje tudi tvarina, se prevzamejo za montiranje, in se bodo najskrbnejše izvršile; na vsako vprašanje se takoj odgovori. (554—2)

WIEN.

Fabrik und Niederlage: Stadt, Grünangergasse Nr. 12, vis-à-vis der Staatsschulden-Casse.

Henri Nestle-jeva otročja redilna moka.

Veliki častni diplom.

Zlate medalje od različnih razstav.

Veliko atestov prvih zdrav. avtoritet. znamenje.

Tvorniško

Najpopolnejši živež dojenčkom in slabotnim otrokom.

Osrednja zaloga za **Dunaj, l., Naglergasse l.**

Avstro-Ogersko: V Ljubljani v lekarnah Vilh. Mayr, G. Piccoli, J. Svoboda in Jul. Trnkoczy, ter v vseh lekarnah cele dežele.

Svarilo.

Samo prava, če imajo pokrovčki škatljice poleg stoječo registrovano varstveno znamenje.

NB. Pri nepravih škatljicah ne nahaja se na etiketti pokrovčka rokopolis central-depositira F. Berlyak-a. (561—3)